

feet, at de besynderligste Fremgangsmaader ere fulgte af disse Kommissioner, som ifølge Lov 23de December 1861 ere udnævnte. Jeg skal derfor tillade mig at spørge den høitærede Kultusminister, om han ikke seer sig istand til at fremlægge for Landstthinget de Arbejder, som Kommissionerne allerede have udførte, for at man deraf kunde see, hvorledes de have haaret sig ad. Jeg kan navnlig paavise et Exempel, hvor Kommissionen med Hensyn til en Præstegaard har meent, at den burde sælges og Jord kjøbes til Opførelsen af en ny Præstegaard. Det er vistnok ikke Meningen, at Kommissionerne skulle gaae frem paa denne Maade, og jeg kunde derfor meget ønske, at man havde Oplysning om Resultatet af deres Undersøgelser, inden man gav sin Stemme til Bevilgelsen af disse 15,000 Rb.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Bevilgelsen af de 15,000 Rb. kan ikke paa nogen Maade være betinget af Resultatet af disse Undersøgelser; thi dette Beløb er en ligefrem Følge af det Hverv, som det har været overdraget de vedkommende Mænd at udføre paa offentlig Bekostning efter de dem i saa Henseende foreskrevne Regler. Alle Forretningerne ere endnu ikke færdige, og der er derfor begjært kalkulatoriff 15000 Rb. Det for de færdige Forretninger allerede udgivne Beløb udgjør, saavidt jeg veed, omtrent 12,000 Rb.; men der er endnu saamange tilbage, at vistnok de 15,000 Rb. ville behøves, og maaskee paa et følgende Aars Tillægsbevillingslov endnu noget Mere. Hvad Sagens Nytte angaaer, da troer jeg rigtignok, at det vil være aldeles overflødigt at fremlægge det store Materiale for Landstthinget. Det kan jo umulig have Interesse for Alle at vide, hvorledes man har vurderet og bedømt Forholdet for de noget over 1000 Præstegaarde, og det er jo netop det, som skulle undersøges. Det vilde maaskee være et ret interessant, men dog ikke videre nyttigt Udbytte at erfare, at Kommissionen paa eet Sted kan have tilstaaet Præstegaardene en stor og paa et andet Sted en lille Avling, at den i nogle Aalter har troet, at der skulle være store, i andre smaa Avlinger; som sagt, dette troer jeg ikke, at det

vil være til nogen Nytte for Thinget at faae at vide. Hensigten med Kommissionerne har jo i det Hele taget kun været den, at Finantsministeriet ved Hjælp af deres Forretninger skulle blive sat istand til at bedømme, hvor store Kapitaler der kunde være disponible til kirkelige Niemedes Fremme, naar en saadan Indskrænkning af de overflødige Præstegaardsavlinger var bleven iværksat. Finantsministeriet arbejder paa denne Sag, da det jo fra dets Side er en ufravigelig Betingelse for den videre Fremme af den oftere paatænkte Lønningslov for den geistlige Stand, at have et klart Overblik derover; men Ministeriet er endnu temmelig langt fra det Maal, at det er istand til at opgibe, hvor stor den Formue vil kunne blive, der paa den Maade vil kunne indvindes.

Strøm: Det forekommer mig kun at være et Bispunkt af det, jeg berørte, som den høitærede Minister har svaret mig paa. Det, der for mig var Hovedsagen, var, at disse Kommissioners Nedsættelse ikke maatte benyttes som en Basis, hvorfra man gik ud med Hensyn til Vortfalg af Præstegaardsjorderne. Det er mig, som sagt, bekendt, at den har været benyttet saaledes enkelte Steder, og jeg troer, at hvis det skulde stee i en større Grad, er man slaaet ind paa en aldeles feil Vej, ligesom jeg ogsaa dertil vil knytte det Ønske, at man i det Hele taget, saalænge, der ikke er givet mere betryggende Sikkerhed med Hensyn til vort Taxationsvæsen ved Ublaan, ikke indlader sig paa Vortfalg af geistligt Gods. Jeg troer at vide, at Ministeren er stemt for engang med Tiden at vedtage en fast Lønning for Præsterne, og jeg har ogsaa altid vedkjendt mig dette som min Anskuelse, men, skulde det stee paa den Maade, at det geistlige Gods blev bortfolgt uden Sikkerhed for, at det, der saaledes kom ind, ikke efterhaanden svandt ind til en ringe Størrelse eller maaskee til slet Intet, kan jeg ialtfald ikke give min Stemme dertil.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Salg af geistligt Gods i den sædvanlige Betydning vil der ikke let blive Spørgsmaal om nu; thi saa godt som Alt, hvad der efter Loven af 24de April 1860